Ministerstwo
Edukacji Narodowej

Departament Kształcenia Ogólnego

DKO-WEK.053.16.2026.MR
Warszawa, 01 października 2026 r.

Pan
[redacted]

Szanowny Panie,

zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach*[1], poniżej zawiadamiam o sposobie załatwienia petycji z 6 lipca 2026 r. w sprawie wprowadzenia sądowej kontroli wyników egzaminów organizowanych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną (CKE) i okręgowe komisje egzaminacyjne (OKE).

Zasady przeprowadzania egzaminów zewnętrznych regulują przepisy ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty*[2], rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. *w sprawie egzaminu maturalnego*[3], rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 2 sierpnia 2022 r. *w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty*[4] oraz rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 sierpnia 2019 r. *w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu zawodowego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie*[5]

W myśl obowiązujących przepisów prace egzaminacyjne uczniów, słuchaczy oraz absolwentów sprawdzają i przyznają punkty egzaminatorzy wpisani do ewidencji egzaminatorów, wyznaczeni przez dyrektora właściwej terenowo okręgowej komisji egzaminacyjnej[6]. Egzaminatorzy stosują zasady oceniania rozwiązań zadań wykorzystywanych do przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu zawodowego oraz egzaminów eksternistycznych w celu zapewnienia porównywalności oceniania[7]. Osoby te posiadają kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole albo są nauczycielami akademickimi specjalizującymi się w dziedzinie związanej z zajęciami edukacyjnymi wchodzącymi w zakres egzaminów zewnętrznych, odpowiedni staż pracy dydaktycznej i ukończyli z wynikiem pozytywnym szkolenie dla kandydatów na egzaminatorów organizowane przez OKE, zakończone egzaminem ze znajomości zasad przeprowadzania i oceniania danych egzaminów.

W polskim systemie edukacji zaprojektowano dwuinstancyjną ścieżkę odwoławczą, wdrażając w 2017 r.[8], poza istniejącą już wcześniej możliwością odwołania się od wyniku egzaminu do dyrektora OKE, działalność Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego – grupy

[1] Dz. U. z 2018 r. poz. 870.
[2] Dz. U. z 2025 r. poz. 881, z późn. zm. – dalej: *ustawa o systemie oświaty.*
[3] Dz. U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.
[4] Dz. U. poz. 1636, z późn. zm.
[5] j.t. Dz. U. z 2024 r. poz. 552, z późn. zm.
[6] Zgodnie z art. 44zzu ust. 1 *ustawy o systemie oświaty* (w przypadku egzaminu zawodowego – art. 44zzzn).
[7] Art. 9a ust. 2 pkt 2 *ustawy o systemie oświaty.*
[8] Ustawa z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1010, z późn. zm.).

tel. (22) 34 74 792
sekretariat.dko@men.gov.pl
www.men.gov.pl

al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

ekspertów powoływanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Celem powołania Kolegium było zapewnienie procedurze odwoławczej oraz podejmowanym w jej ramach rozstrzygnięciom odpowiedniego stopnia legitymizacji i zaufania. Kolegium jest organem niezależnym od OKE, która ustala wynik pracy egzaminacyjnej, a następnie rozpoznaje wniosek o weryfikację sumy punktów.

Zgodnie z przepisami *ustawy o systemie oświaty*, zdający ma prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy egzaminacyjnej, w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora OKE, w terminie 6 miesięcy od dnia wydania przez OKE odpowiedniego dokumentu zawierającego wyniki egzaminu[9]. Podczas dokonywania wglądu zapewnia się możliwość zapoznania się z zasadami oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2 *ustawy o systemie oświaty*. Osoba dokonująca wglądu może także sporządzać notatki i wykonywać fotografie pracy egzaminacyjnej. Po dokonaniu wglądu zdający może zwrócić się do dyrektora OKE z wnioskiem o weryfikację sumy punktów.

W celu zapewnienia obiektywności rozpatrywania wniosku, dyrektor OKE do weryfikacji sumy punktów wyznacza egzaminatora wpisanego do ewidencji egzaminatorów, innego niż egzaminator, który sprawdzał i oceniał pracę egzaminacyjną, której dotyczy wniosek[10]. Jeżeli w wyniku weryfikacji suma punktów została podwyższona, dyrektor OKE ustala nowe wyniki danego egzaminu i wydaje odpowiedni dokument[11]. Przy czym zauważyć należy, że zmiana wyniku jest możliwa jedynie w przypadku, gdy suma punktów została podwyższona (przepisy prawa nie przewidują możliwości jej obniżenia w procedurze weryfikacyjnej).

Zdającym egzamin maturalny i zawodowy przysługuje jeszcze jeden środek zaskarżenia, jakim jest prawo wniesienia odwołania od wyniku weryfikacji do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem dyrektora OKE w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji o weryfikacji sumy punktów[12].

W wyniku wniesionego odwołania dyrektor OKE, w ramach uprawnienia do autokontroli własnego rozstrzygnięcia, może dokonać ponownej weryfikacji sumy punktów i wydać zdającemu odpowiedni dokument[13]. W przypadku uznania, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie tylko w części albo nie zasługuje na uwzględnienie, przekazuje odwołanie wraz z uzasadnieniem w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania do dyrektora CKE i informuje o tym zdającego[14].

Dyrektor CKE przekazuje odwołanie wraz z uzasadnieniem i dołączonymi dokumentami, w postaci zanonimizowanej, uniemożliwiającej zidentyfikowanie zdającego, który wniósł odwołanie, do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego[15]. Odwołanie rozpatruje się w terminie 21 dni od dnia przekazania odwołania przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej do dyrektora CKE. Termin może być przedłużony, jednak nie więcej niż o 7 dni[16].

Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego, w terminie określonym przez dyrektora CKE, nie krótszym niż 10 dni, podejmuje rozstrzygnięcie w odniesieniu do zadania lub zadań

[9] Zgodnie z art. 44zzz ust. 1 *ustawy o systemie oświaty* (w przypadku egzaminu zawodowego – art. 44zzzt ust. 1).
[10] Zgodnie z art. 44zzz ust. 4 oraz art. 44zzzt ust. 4 *ustawy o systemie oświaty.*
[11] Zgodnie z art. 44zzz ust. 6 oraz art. 44zzzt ust. 6 *ustawy o systemie oświaty.*
[12] Zgodnie z art. 44zzz ust. 7 oraz art. 44zzzt ust. 7 *ustawy o systemie oświaty.*
[13] Zgodnie z art. 44zzz ust. 9 i 10 oraz art. 44zzzt ust. 9 i 10 *ustawy o systemie oświaty.*
[14] Zgodnie z art. 44zzz ust. 11-13 oraz art. 44zzzt ust. 11-13 *ustawy o systemie oświaty.*
[15] Zgodnie z art. 44zzz ust. 14 oraz art. 44zzzt ust. 14 *ustawy o systemie oświaty.*
[16] Zgodnie z art. 44zzz ust. 17 oraz art. 44zzzt ust. 17 *ustawy o systemie oświaty.*

egzaminacyjnych, przestrzegając zasad oceniania rozwiązań zadań i sporządza pisemne uzasadnienie zawierające w szczególności ocenę zasadności argumentów podniesionych w odwołaniu. Zwrot „w szczególności" należy rozumieć w taki sposób, że obok oceny zasadności argumentów podniesionych w odwołaniu uzasadnienie może (a w niektórych przypadkach wręcz powinno) zawierać także inne elementy, np. szersze objaśnienie, z jakich powodów daną odpowiedź należało uznać za prawidłową albo nieprawidłową, odniesienie do argumentacji dyrektora OKE zawartej w wyniku weryfikacji sumy punktów, odwołanie do źródeł naukowych potwierdzających zasadność danego rozstrzygnięcia czy też objaśnienie sposobu zastosowania w rozstrzyganej sprawie zasad oceniania rozwiązań zadań, o których mowa w art. 9a ust. 2 pkt 2 *ustawy o systemie oświaty*[17].

Rozstrzygnięcie Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego jest ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego[18].

Ponieważ ustawodawca wprowadził opisane powyżej procedury odwołania się od wyniku egzaminu ograniczona została możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego - zgodnie z art. 44zzy *ustawy o systemie oświaty*, wyniki egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego ustalone w trybie przepisów tej ustawy są ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.

Tak szczegółowe opisanie procedury odwoławczej miało na celu zwrócenie uwagi - w kontekście Pańskich postulatów – na precyzyjność, szczegółowość i transparentność przywołanych powyżej przepisów.

Instytucja egzaminów zewnętrznych jest i musi pozostać integralną częścią postanowień prawodawcy, powołującego w prawie ustrojowym obowiązek szkolny do 18 roku życia, konkretyzowany w ustawach oświatowych.

W związku z powyższym faktem jest, że adresat tego obowiązku nie jest i nie będzie jednorodny. Przy każdej zmianie systemowej należy pamiętać, że dziecko czy uczeń uczestnicząc w procesie kształcenia, podlega złożonym, długotrwałym i zróżnicowanym procesom rozwojowym. Istotną częścią tego procesu pozostają konsekwencje wynikające z istoty władztwa rodzicielskiego (niejednorodna reprezentacja rodziców, działająca jako przedstawiciele ustawowi dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską). Nawet status pełnoletniości, nie może gwarantować uczniom pełnej, takiej samej zdolności do uczestniczenia w tak złożonych i kosztownych procedurach, jak sądowe. Mając na uwadze tak skomplikowane uwarunkowania, w tym możliwości różnego rozwiązania tego zagadnienia, prawodawca świadomie oraz celowo zdecydował się na zbudowanie autonomicznego, kompletnego systemu, odwołującego się bezpośrednio do unikatowej wiedzy eksperckiej i naukowej.

W ten sposób ukształtowane zostały jednolite, takie same dla każdego zdającego i równe warunki egzaminowania, jak również takie same warunki procedury odwoławczej. Nie ulega wątpliwości, że rozproszone podmiotowo, terytorialnie i organizacyjne sądy nie mogłyby zapewnić równie niedyskryminujących procedur ze względów organizacyjnych. Niekwestionowany jest też fakt, że sądy nie zajmowałyby stanowiska w zakresie wiedzy

[17] Źródło: M. Pilich: Komentarz do ustawy o systemie oświaty. WKP 2025.
[18] Zgodnie z art. 44zzz ust. 18 oraz art. 44zzzt ust. 18 *ustawy o systemie oświaty.*

eksperckiej. W tej kwestii musiałyby się odwoływać do wiedzy biegłych, czyli potencjalnie do tych samych ekspertów. Na obecnym etapie obowiązujące rozwiązania należy zatem uznać jako optymalne i racjonalne.

Mając na uwadze przytoczoną argumentację, MEN nie planuje wprowadzenia regulacji prawnych w zakresie dopuszczalności sądowej kontroli wyników egzaminów zewnętrznych.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o petycjach*, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z poważaniem

Małgorzata Szybalska
Dyrektor
/ – podpisano cyfrowo/

tel. (22) 34 74 792
sekretariat.dko@men.gov.pl
www.men.gov.pl

al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa